

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt.
Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.
 Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben
 Egyes szám ára 5 kr. o. é.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordai utca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papir-kereskedésében. Bécsben: Haasenstain és Voglerlér (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Sellenstraße 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart.
 Nyilttér sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„KOL. KÖZLÖNY” 1873-iki évfolyamára.

N. t. olvasóink kívánatainak eleget teendő, lapunkat már 1872 szeptember 1. óta egész nagy iven adjuk ki mindennap. Szerezünk jeles munkatársakat az ország fővárosában, itt Kolozsvárt és a vidéken s így napról napra érdekesebbé igyekszünk tenni lapunk valamenyny rovatait: főczikkeinket avatott tollú íróktól kapjuk, s a napi kérdéseket azonnal tárgyaljuk; gondoskodunk szép tárczákról (már az év elején megkezdjük jeles tollú t. belmunkatársunk Komáromi Ferencz **Bánffy Dénes** című valóban érdekes történelmi korrajzát), eredeti táviratokról; ezután is legbővebb újdonsági rovatot adunk és semmi érdekes bel- és külügy nem kerül el figyelmünket. Tapasztaljuk az olvasó közönség pártolásának fokozatos gyarapodását, s így csak arra kérjük t. előfizetőinket, méltóztatásuk megrendeléseiket lehető gyorsan megtenni.

Előfizetési díj: egész évre 12 ft. o. é.
 félévre 6 „ „ „
 három hóra 3 „ „ „

**A „KOLOZSV. KÖZLÖNY”
szerkesztősége.**

Az egyetemi hetesek operatúráról.

(K. N. G.) Hazánk kényes nemzetiségi viszonyai szintugy kötelességévé teszik a magyar napisajtó munkásainak csinyján banni a recriminációkkal; hisz különben is nálunk sokkal többet szokás engedni a politikai kérdések megvitatásánál, eldöntésénél az értelmet elhomályosító szenvedély szavának, hatásának, mintsem az a közjó érdekeivel összeegyeztethető lenne.

Az egyetemi hetes bizottság munkáját tartva kezünkbe, önkénytelenül eszünkbe jut a régebbi „hetesek működése;“ de hódolva a fenn jelzett elvnek, ne szellőztessük a multat, bár a szász pártok magatartása erre a legtűrelmesebb magyar hírlapíró is fel — hogy ne mondjuk — kihívja.

A N.-Szebenben jelenleg ülésező egyetem gazdasági tárgyak ellátására hivatott össze; a Comes körlevélében ezek vannak hangsúlyozva; a Királyföld municipális újrászervezésének kérdése egyetlen szóval sem érintetik. Ámde alig gyűltek egybe az egyetemi küldöttek, ép az „ifju szászok“ organuma (a mely előtt talán a Comes ajtó sincsenek zárva) sietett a vérmezebb ó-szászokat megnyugtatni, hogy erre is reá kerül a sor előbb utóbb. E biztatást még úgy is lehetett értelmezni, hogy az csak csitító s arra való, hogy az egyetem nagyobb nyugalmal végezhesse a gazdaságiakban teendőit. Nemsokára azonban a fátyolt ugyan a „Sieb. Blatt.“ kezei szellőztették: ő sürgette, hogy valahára a „Municipal-organisation“ kérdését is elő kell venni, s e percztől fogva az „ifju szász“ párt úgy állt minden részrehajlatlanul bíráló és igazságosan ítélő hazafi előtt, mint az ó-szászok macskakörme, mely csakugyan kapargatja a parászból a gesztenyét azon jóhiszemben, hogyha egyéb nem is, de a héjj közt számára is marad valami.

Az „ifju szász“ sürgés-forgás, zörgetés megtermé gyümölcseit: előttünk fekszik azon javaslat, melyet a Királyföld új rendezése tárgyában a belügyminiszterhez intézendő felirat alakjába készítettek a megbízott hetesek; ez ugyan még csak javaslat, azonban a megyesi napok óta bámulatos egyetértés kapott lábra a szász körökben, bátran szólhatunk — egyelőre a bevezető részhez, mert a nem-szász ajku egyetemi küldöttek ugyan valószínűleg ajánlani fognak lényeges módosításokat, sőt az is megeshetik, hogy egész önálló, külön felirati javaslattal állanak elő; hanem az egyetem körében a koczka már eldőlt, a hetesek által kifundált (mondhatnók: confundált) elveket majd megvédi a szász többség, legalább az új felírásához is hozzáfűznek még egy-két ellenfeliratot, hogy majd később, a politikai légmérő változásai szerint azt allegálhassák: rosszul irtunk kegyelmes uram! nem is tudjuk mit irtunk.

A hetesek javaslata legelőbb is hivatkozik az 1868: XLIII. tczk 10. §-ának általánosan ismert szövegére; idézi az (1870: XLII) új megyetörvényt, mely a Királyföld újraszervezését érintetlenül hagyta, s 88. §-lyében arra utal, hogy e részben „különös törvény“ fog rendelkezni. Itt azután a való igazság szavait veszi a penna hegyére, midőn a „régén és hön ohajtott“ reformot emlegeti. A rövid kitérés, melyről ugy in camera caritatis a szász urak el fogják mondani: nehéz volt e szót kimondani, — csakhamar bele vezet abba az útba, melyről az erdélyi hajdani országgyűlések egyik élnöke, kezével kigyózdó vonalokat mutatva mondá: t. KK. és RR-ek! haladjunk az egyenes uton!

A hetes javaslat el kezd hajlongani jobbra és balra, fel és alá, a magukat behizelegni akarók szokása szerint.

A jámbor ártatlanság abban keresi a dologi nehézségeken kívül a késelem okát, hogy a Királyföld czélszerű újrászervezése tárgyában lassan tisztultak a nézetek e terület lakóssai között. Az új felirat indokolására ez lenne az alap.

A második argumentum mellette az, hogy az egyetemben képviselt kerületek kötelessége semmitse mulasztani el a végre, hogy a szász nemzet kívánatait és követeléseit világosan megérthesse a magyar kormány és a magas országgyűlés. Természetesen ez a kötelességérzet csak most kezd meg szállani a szász urakat, s azzal mentegetik magukat, hogy a „dolog természeté“-nél fogva kötelességüket eddigelé csak hiányosan teljesíthették. Azt hiszik — ugy látszik, hogy most az új felirat rendén ezt becsúllettel cselekszik; pedig, hogy azt így tehessék, e feliratban nem csak a „szász nemzet“ kívánatait és követeléseit kellene hangoztatniok, hanem különösen a Királyföld román és magyar lakóinak állapotát ismertetvén, azok e részben méltányos igényeinek mikénti kielégítéséről kellene a „magas kormány“-t és „magas országgyűlés“-t felvilágosítani; ha az új felirat ezt tenné, akkor nem lenne eső után köpenyeg és senki sem mondhatná el ez iratról, hogy fölösleges; mert a szász pártok részéről e „kötelesség“ még soha sem teljesített, holott „az illetők megkérdezésé“-nek a magyar miniszter által, talán ez lehetett egyik legfőbb indító oka, tehát a feladott kérdés lényegének legalább is hasonfele.

Nó de felelnék ők most arra, a miről nem kérdik, s hogy ezt tehessék, azt, hogy

akkor nem tudták mit beszélnek — imigy algalják.

A megkérdeztetés alkalmával — így szólanak — még nem létezett a Királyföldön az a „kiforrott, tömörült meggyőződés“, mely szilárd alapul szolgálhatott volna az adandó véleménynek; s miután e kérdésben nem elvont reformról van szó, hanem „sajátságos intézményeket“ kell belsőleg javítva „az államegészhöz beilleszteni“ — az akkori szétágazó vélemények közt célt érni nem lehetett. Ebből származott az, hogy magában az egyetemben a sokféle nézetek nem lettek bensőleg kiegyeztetve, hanem ellentét gyanánt egymással állítottak, s így alapelveiben egymással homlokegyenest ellenkező három operatum küldetett fel, melyek közül az elsőre csak heten szavaztak, a másodikat 43 szavazatból csak 20 tette magáévá, s a harmadik, mely az egyetem véleményeül fogadtatott el 23 szóval 20 ellen emelkedett érvényre.

Olvasa-e valaki egy municipiumról azt, hogy újabb feliratban azt fejtegesse, hogy az előbbi határozat meghozatalakor nem volt helyén az esze? hát azt, hogy a fölött csodálkozsanak, hogy a véleménnyel ellenvéleményt állítottak szembe 1871-ben? Hisz ez minden tanácskozásnál így szokott történni; s talán most nem lesz ellenfelirat — ha nem is 23 szóval 20 ellen?!

Valóban, az ifju szászok kézműsása páratlan jeleség és olybá tűnik fel, mint a midőn a vagyonát könnyelműleg tulterhelt önmagát kéréne tutorság alá helyezett, csak hogy az eszelőség, leple alatt menekülhessen hitelezői körmei közül — ha mindjárt a lunatic-be is.

Párt még nem ért oly csufos véget, mint az „ifju szászok“-é: önmagukat O-nak deklarálják!

A felirat-javaslat ugyan hivatkozik a kormány lelkiismeretére csak hogy ismét meghallgattassék, s mindenki „kielégítésé“-hangoztatja, csak hogy azok a bizonyos lábak eltakarva maradhassanak; ezért teszi kezét szívére s mondja „a felküldött három javaslat ellentétes tartalma nem foglalja magában a kielégítés biztosítékait.“

De hát az új feliratban meglesznek-e ezek a biztosítékok? Nem; azokat csak az ország törvénye adhatja meg a Királyföld lakóinak; csak ez lehet a belügyér kiindulási pontja; erre törjön utat az a felirat, a melylyel aligha nem akarnak más völgybe áthatolni. Az olyan emberekre vigyázni kell, a kik ma meghazudtolják azt, a mit tegnap égre földre esküdözve erősítették.

Országgyűlés.

A képviselőház decz. 12-iki ülése.

Elnök Bittó István. Jegyzők: Mihályi és Tombor. A kormány részéről jelen vannak: Szilágyi József, Pauler Tivadar, Trefort Ágoston és Tóth Vilmos miniszterek. A mult ülés jegyzőkönyve felolvasatván, észrevétel nélkül hitelesített.

Deák Ferencz bemutatja szabad királyi Pest városa kérvényét, melyben a kőzraktárak felállítása iránt az intézkedéseket mielőbb megtétetni kéri.

Szell Kálmán előadja: A központi bizottság részéről van szerencsem a ház asztalára letenni azon két törvényjavaslata vonatkozó jelentéseket, melyeket a t. ház tegnapelőtt az osztályokhoz méltóztatott tárgyalás végett utasítani. E törvényjavaslatok t. i. az 1873-dik év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő államkiadásokról szóló és az 54 milliónyi ezüst névszerinti értékű kölcsön

létesítéséről szóló. E jelentések kinyomattak és az ülés végén a ház tagjai közt ki fognak osztatni.

Madarász József: Maga és több képviselőtárs nevében az egyik tvjavaslatra nézve, a mely a miniszterek felhatalmazását tárgyalja, ellenindítványt tesz a ház asztalára.

Elnök: A központi bizottság jelentése még az ülés folyama alatt ki fog osztatni. Madarász képviselő urnak erre vonatkozó indítványa kinyomtatván szintén kiosztatik, és ha a t. ház belegegyezik, mindkettő a szombatban tartandó ülés napirendjére tüzetik ki. (Helyeslés.) Következik a hadjuttalék megállapításáról szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasatása. (Felolvasatlik.)

Elfogadja a t. ház az imént 3-szor felolvasott törvényjavaslatot? (Eli!) Tehát a magyar korona országaira eső hadjuttaléknak a határvidék egy részének polgárosítása folytán megállapításáról, illetőleg az 1872. évi 3-ik t. czikk módosításáról szóló törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatván, hasonló alkotmányos tárgyalás végett a méltóságos főrendeknek fog átküldetni.

A mai ülésnek több tárgya nem lévén, azt ezennel bezárom.

Legujabb táviratok.

— **Bécs, dec. 12.** A kormány értekezési a bir. tanács mindkét házából való kiváló egyénekkel — a választási reform ügyében — vasárnap kezdődnek meg.

A közvetlen választásokra vonatkozó előterjesztvényekre megjegyzi a „Volksfr.“: Mint katolikuskok és osztrákok örömmel üdvözlendjük azon törvényjavaslatokat, melyek az egyház és állam javára lesznek irányozva, és ha a választási reformra vonatkozó tvjavaslat nem ilyen, szívesen készek leszünk azzal leszámolni.

Belgrád, decz. 12. Ma tartatik meg Szerbiának a hatalmak általi elismertetésének évfordulat ünnepélye.

Versailles, decz. 11. A nemzetgyűlésben Gastoné indítványozza, hogy a nemzetgyűlés ne oszljék el a francia terület végleges odahagyása előtt. Lambert Sainte-Croix szombatban akarja a feloszlatási kérvényeket feletti vitákat megkezdni. Gambetta pártolja ezen indítványt és azt mondja, hogy a baloldal türelmetlenül várja a vitákat. Baragnon reméli, hogy a jövő szombat a feloszlatási párt vereségét meg fogja pecsételni.

Thiers egy iratban megígéri, hogy meg fog jelenni a 30-as bizottmány ülésében, és azt mondja, hogy a nemzetgyűlés figyelmét azon tárgyakra akarja irányozni, melyek a kedélyeket oly nagyon foglalkodtatják; ő nem akar törvényjavaslatot szerkesztetni, a mit csak akkor teend, ha azt a nézetek kicserélése szükségesnek fogja feltüntetni.

Kolozsvár, decz. 14.

— **A városi képviselői közgyűlés** tegnap d. u. 4 órakor kezdődött. A tagok közép számmal jelentek meg. Jegyzőkönyv felolvasása után Schütz J. urazon kérésrel járul a közgyűhez, hogy a mészárosokkal értekezésre kiküldött bizottságha, ő is neveztesék ki. Id. polgármester felszólítására a közgyűlés póttagnak azonnal bejegyeztette Schütz J. aafiát. Id. polgármester jelenti, hogy e város adóhátrka 1864, 65 és 66 évekről, mintegy 13 ezer s egy néhány száz forint a kir. pénztárba befizettetett. A közgyűlés ezt örvendetes tudomásul veszi. Haller Károly azon indítványa, hogy a buda-pesti kisajátítási törvény általánosság tétele végett a képviselőházhoz egy felirat intéztessek, elfogadtatott. Id. polgármester előadja Szilágyi miniszternek leiratát Kolozsvár képviselőihez, melyben kineveztetését tudatva, a képviselőlet lelkes gyámolítását kéri; a közgyűlés lelkes éljenekkel vesz tudomást róla.

Földesy tanácsos, Páll Sándor torna-vivoda igazgató-választmány elnökének átiratát olvassa fel, melyben a képviselőlet és tanács kebleből egy-egy tag kinevezését kéri, a torna-vivoda igazgató-választmányába. A képviselőlet részéről Vizi Endre, a tanácstól pedig Minorich Károly választattak be.

Ezután özv. Pataky Mihályné kérelme kerül tárgyalás alá, ki eddigi 140 frt. kegyelmét,

melyet a várostól huz, 240 frtra kívánna emeltetni. A közgyűlés azonban, tekintve azt, hogy ha itt e kedvezményt megadja, mások is joggal kérhetik, dacára id. Hintz Gy. felszólalásának, ki a 140 forintot 200 frtra ajánja emeltetni, a kérelmet elveti. Hosszas vitátás alá esett az ürlék és emésztésnek kihordatása, egy új vállalkozó részéről, mivel a szakbizottság 10 évre véli helyesnek a szerződés megkötését; de id. Hintz Gy. Ürmösi s többen soknak tartják ezt, és az 5 év mellett szólnak; utóbbi elfogadatik, egy a szakbizottság azon ajánlata is, hogy 1873. márt. vagy ápril hó 1-ső napjáig (az ürléknek gőzgéppel történő kihordatásáig) a régi vállalkozókkal a szerződés megkötésének. Magyarai tanácsos előadja a szakbizottság jelentését: a városi közhelyeknek mikénti hasznosítását, a várfalak megvizsgálását és a téglavetés kérdését illetőleg. Szász Domokos köszönetet szavaz a szakbizottságnak fáradozatlan munkásságáért; ámde egyelőre csak az eszmét lehet elfogadni, és a városi mérnök részéről egy általános költségvetés készítését pártolja. Hintz soknak találja ennyi munkának átruházását a mérnökre s így a közgyűlés hosszas tanácskozás után a tanácsház kiépítését és aztán a polgári iskola helyiségéül a Redout hátsó felében egy épület emelését határozza el, mire névze a városi mérnök megbizatik a tervezet és költségvetés elkészítésével.

Filep István a téglagyár felállítását ajánlja s annak még a tavaszon létesítését nemcsak szükségesnek, de lehetségesnek is tartja, Haller szintén úgy nyilatkozik, s az ő ajánlatára Antal Mihályt küldi ki a közgyűlés. Földesi tanácsos a polgári iskolaszék átiratát olvassa, s ebből a közgyűlés arról értesül, hogy jövő év Szt. Mihály napjától kezdve az iskolának helyiségre van szüksége, mert a bérlet ideje lejár; erre névze a polgári iskola igazgatósága folyamodik a képviselői testülethez. A kellő intézkedés elrendeltetett.

Végre Br. Bornemisza Ignác né, mint az árvaház elnöke, átirata olvastatik fel, melyben az árvaház vasárnapi ünnepélyes megnyitására a képviselői közgyűlés tisztelettel meghivatik. A közgyűlés ezt tudomásul véve, minthogy az idő már igen előhaladt, szétoszlott.

Az állandó pénzügyi bizottság általános jelentése az 1873-ik évi államköltségvetés tárgyában.

(Folytatás.)

Ennyit a költségvetés alakjára vonatkozólag. Átérve magára az 1873-iki évi államköltségvetésre, a miniszterium által előterjesztett költségvetés szerint közönségi kiadások nélkül.

I.	Rendes szükséglet	150.265,728 frt
	Rendes fedezet	170.809,264 „
	Töblet	20.544,260 frt.
II.	Rendkívüli szükséglet	74.939,677 frt

TÁRCSA.

Dembinski tábornok emlékiratai.

Első értekezések Kossuth-tal.

Képzeltetni helyzetemet. Mi jót remélhettem én a magyar ügy érdekében, midőn a tábornokok a kormányval szemközt így viseltek magukat.

Szép szóval Perczel tábornokkal mi sem lehetett igazítani, erről csakhamar meggyőződtem. Haza mentem s levelet irtam hozzá, hazafias érzületére hivatkoztam, az egyetértő cselekvés szükségességét hangsúlyoztam, s végül megjegyzém, hogy ha a parancsot teljesíteni vonakodik, nem tehetek egyebet, minthogy rögtön Debreczenbe utazom és a kormánynak engedtelenségéről jelentést teszek. Együttal arra kértem őt, hogy ha továbbra is vonakodik a hadsereget rendelkezésemre bocsátani, értesítsen engem erről írásban. Kleinheitz őrnagy vitte hozzá e levelet, nem sokára azon jelentéssel tért vissza, hogy Perczel nem akar írásban válaszolni.

Egy óra mulva ujong elküldém az őrnagyot Perczelhez, de ő ez uttal is válasz nélkül tért vissza. Estéli 10 óraker megint Perczelhez küldém legényemet, minthogy Kleinheitz őrnagyot nem akartam többé farszítani, ki azon jelentéssel tért vissza, hogy Perczel már lefeküdt és számomra választ nem hagyott.

E kellemetlen helyzetben mindennek előtt azon voltam, hogy a dolog miben léte ne tünjen fel. Azért a legközelebbi reggelig várakoztam, a mikor is Kleinheitz őrnagyot ujong Perczelhez küldém. Ez utóbbi azon válasszal tért vissza, hogy nem sokára egy tiszt fogja velem személyesen közölni Perczel elhatározását. S csakugyan nem sokára megjelent nálam Schuleck kapitány, ki Perczel következő tartalmu iratát hozta:

„Én a magyar kormány rendeleteinek személyes indokokból nem engedelmességek, mert nem akarom az általam alakított hadtestet szétbontani engedni. Ez okból a parancsnoki

Hitel és pénztárműveleti kiadások	31.745,372 frt
Fedezet össz.:	106.685,049 frt.
Rendkívüli fedezet	15.522,005 frt
Hitel és pénztárműveleti fedezet	38.455,312 „
Összesen:	53.977,317 „
Hiány:	52.707,732 „
Összes hiány:	32.163,472 „
A közönségi költségekkel együtt a miniszterium előterjesztése szerint így áll a költségvetés:	
Rendes szükséglet	176.080,758 frt
Rendes fedezet	170.809,264 „
Hiány:	5.271.494 frt
Rendkívüli szükséglet	78.440,566 „
Hitel és pénztárművelet	31.745,372 „
Rendkívüli fedezet	15.522,005 „
Hitel és pénztárművelet	38.455,312 „
Hiány:	56.208,621 frt
Összes hiány	61.480,115 „

a miből 22.655,232 1872. évi hitelmaradvány. A költségvetés azon összeállítását szerint, mely visszatérül a pénzügyi bizottság által folytatott tárgyalások eredményeként azon változtatásokat, törléseket és áthelyezéseket, melyeket a bizottság a költségvetésben eszközölt, a költségvetés végeredményei ettől lényegileg eltérnek.

A bizottság javaslatai alapján: a bizottság javaslata

	több	kevesebb
Rendes szükséglet	197.703,095	21.622,337 frt
„ fedezet	191.342,670	20.533,466 „
I. Hiány	6.360,425	1.088,931 frt
		kevesebb az előirányzatnál
Rendkívüli szükséglet	42.895,555	35.545,011 frt
Rendkívüli fedezet	12.048,832	3.473,173 frt
II. Hiány	30.846,723	32.070,838 frt
Hitel és pénztárműveleti kiadás	13.488,131	18.257,241 frt
Hitel és pénztárműveleti bevétel	18.519,471	19.935,841 frt
felesleg	5.031,340	1.678,600 frt
Összes hiány	32.175,808	29.304,307 frt
		Hitelmaradvány
		22.655,232 frt.

Hogy ezen feltűnőleg nagy különbségeket azok főokainak kiemelése által a bizottság érthetővé tegye, mindenk előtt meg kell jegyeznie, hogy az 1873-dik évi előirányzatba felvett mindazon összegeket, a melyek, mint 1872-ik évi hitelmaradványok voltak felvéve, a költségvetésből kiválasztotta.

E hitelmaradványok, mint az 1872-re megszavazott összegekből fennmaradt részletek nem képezik az 1873-dik évnél terhét.

Ezeknek felvétele azon okból nem lehetséges, mert azoknak valódi összege, midőn az 1872. év-

tisztelt lemondok a szolgálatól visszszalépek minthogy nem csak a dicsőségből, mely az ön nevét altábornagy ur környéje, de a magartatásból is, melyet ön a tegnapielőtti ütközet alkalmával mutatott, meggyőződést szereztem magamnak a felől, hogy a hadtestet jó kezekre hagyom, ez okból kérem önt, hogy legyen szives az egész hadtest fölötti parancsnokságot átvenni.

Én Perczelt rögtön arra kértem, hogy határozatát vonja vissza. Alig hagyá el Schuleck kapitány lakásomat, rögtön szobámba lépett Messena őrnagy, Perczel tábornok főnöke, egy fiatal értelmes tiszt, s így szól hozzám: „Altábornagy ur! Épen most értesültem tábornokom által arról, hogy ő a parancsnokságot az ön kezébe letéve. Bátor vagyok önt arra kérni, hogy e parancsnokságot ne vegye át, mert ez által magának csak kellemetlenségeket szerezne és veszélynek tenné ki.”

Erre megjegyzém az őrnagnak, hogy egyáltalán nincs és nem is lehet fogalmam azon veszélyek minőségéről, miknek magamat a kormány egyik rendeletének teljesítése által kitéhetném. Messena erre közlé velem, hogy minden más helyzetben helyesen cselekedném, de e helyütt Perczel tábornoknak igen sok a híve, kik csak is neki akarnak engedelmességekni és senki másnak.

De ez feltett szándékotól el nem riaszthatott. Ez okból Messena őrnagyot azzal bízta meg, hogy valamennyi jelenlevő tábornoki tisztet hívjon egybe Perczel lakására. Erre személyesen a tábornok szállására mentem, kit holmijának bepodgyázolásával találtam elfoglalva. Hiába bizonygattam előtte tette hazafialanságát egy ily kritikus pillanatban. A közben valamennyi tábornoki tiszt az előszobába gyűlt, a hol a tábornok főnök hivatala is volt. Közéjük léptem s egyik kezemben a kormány rendeletét, a másikban Perczel levelét tartva, következőleg szóltam hozzájuk:

Uraim! Egybegyűjtém önöket ide azért, hogy különös helyzetemmel megismertessem. Itt van a

nek kezelési ideje le nem járt, midőn e zen pénzügyi év terhére és így az 1872. évi hitelekre még 5 hónapig történhetnek az utalványozások, biztosan meg sem állapítható.

Ezen 1872. évi hitelmaradványokat, ha csak a felveendő összegek egy részét kétszer nem akarjuk fedezni, újból megszavazni nem lehet, mert azokat szabatosan meghatározni a hitel elenyészte után lehetséges csak.

Ezen hitelmaradványok fedeztettek az 1872-dik évi költségvetési törvényben, a mennyiben felhasználhatók nem lesznek az 1873. évi márczius végeig, a miniszterium feladata lesz a hitelnek meghosszabbítása.

Ezen összegek a közmunka minister rendkívüli szükségletében vasuti építkezések 21 millió 899,500 frt, vízellátás 439,472 frt, pénzügyminiszter rendkívüli 316,260 frt, ebből a gőmöri vasutak építési költségeiből fennmaradó hitel azon része, mely a záloglevelekből fedeztetik, leszámítandó 2.538,985 frtal, így ezen hitelmaradványok összesen 20 millió 116,247 frtra rugnak.

Ezen összeget a bizottság az 1873. évi rendkívüli szükségletből, a hová az felvételét, kiválasztotta és ezen összeggel az 1873. évi költségvetést leszállította.

A rendes kiadások közé a rendkívüli kiadásokból áttett a bizottság 5.641,535 frtot, a mint azt fennebb részletezte, a hitelműveleti kiadások közül, — nem is említve itt a földtehermentési előirányzat áttételét, mely a fedezetbe is egyenlő összeggel tételét át, — a közös függő adósság kezelési költségeit, a bankári provisiókat, és a tisztiz biztosítékok utáni kamatokat, összesen 215,626 forintot áthelyezte, összesen tehát áttett a rendes szükségletbe 5.857,161 forintot, mint oly összeget, mely a rendes kiadások közé tartozik; a rendes szükségletnél mutatkozó hiány emelkedett ez által 2.720,613 frttal, miután a megfelelőleg áttett bevételek összegét az áthelyezett kiadások összege ennyivel haladja meg.

Formailag nagy változást idézett elő az, hogy a földtehermentelési adósság kamatai törlesztése és bírálati költségei 17.629,423 frttal a rendes kiadások közé, ennek megfelelőleg a földtehermentelési járulék a rendes bevételek közé helyeztetett át.

Törült a bizottság az előirányzatból mint valószínű megtakarítást a rendes kiadásokból	1.864,247 frt,
a rendkívüli kiadásokból a javaslatba hozott 98 ezer 682 frt. többlet levonása után	6.389,229 „
összesen:	9.803,476 „
és a bevételeknél javaslatba hozott	615,416 „
törlek levonása után	9.188,600 „
Rendes kiadások tehát szaporítottak áttétel által rendkívüliből	5.641,535 „

kormány rendelete, miszerint rögtön 4,600 embert kell vennem e hadtestből s azzal Klapka ezredes segélyére kell sietnem. Perczel tábornok előttem ismeretlen indokokból a rendeletet, hogy e csapatokat átadja, nem találta teljesíthetőnek. Ellenben itt látják önök amaz iratot, melyben az egész hadtest parancsnokságát nekem átadja. Én a tábornok urat kérve kértem, hogy ez elhatározását vonja vissza; de ő állhatatosan megmaradt a mellett. Uraim! Én sokkalta inkább katona vagyok, mintsem ily esetekben egyebre gondolhatnék, mint a feltétlen engedelmességre! Én tehát átveszem a hadtest fölötti parancsnokságot, de egyedül a célból, hogy a kormány rendeletének eleget tegyek. Ön Kazinczy alezredes ur, gyalogadosztályának élére áll; Ön Hertelendy ezredes ur 450 huszárt egy őrnagy vezénylete alá ad. Ön Glanz kapitány ur készen tartja saját ütegét és még 2 ágyut csatol ahoz. Ez lesz ama hadosztály, melylyel én a kijelölt irányban holnap utra kelek. És most uraim, jelöljék ki nekem a rangban legmagasabban álló tisztet, hogy neki a még megmaradó 10,000 ember fölötti parancsnokságot átadhassam.

Határozott hangon tartott beszédem megtevé hatását. A legkisebb ellenmondás nélkül megtételtek az előkészületek rendeleteim kivételére; egyedül a rangban legmagasabban állónak kijelölt Hertelendy őrnagy ur jelenté ki, hogy ő nem érez magában képességet ily parancsnokság átvételére. Megnyugtattam őt erre azon közléssel, hogy a hadtest semmi veszélynek kitéve nincs, miután már a Perczel tábornok által megtett intézkedések folytán nincs egyéb feladata, mint Török-Szt.-Miklósrá vonulni s maga után a Tiszán átvészelt hidat lerontani. Ez által a hadtest annál inkább biztosítottnak látszott, miután a hirtelen beállott langyos időjárás a Tiszán a jégindulást meggyorsítja.

Mután a tábornoki tisztet elbocsátám, Perczel szobájába léptem, ki — legalább külsőleg — a legnagyobb szívességet mutatta irányomban, elannyira, hogy még a lovát is, melyet az ütközet alatt nekem kölcsönzött volt, nekem akar ajándékozni, csak nagy bajjal tudtam őt arra bírni, hogy annak árába egy csekély pénzüsszeget fogadjon el.

áttétele függő adósság kezelési költségeinek	129,600 frt
bankári provisiók költségeinek	50,000 „
tisztiz biztosítékok kamatainak 36,026	36,026 „
áttétel a földtehermentelési adósságnak	17.629,423 „
törlek folytán fogytak	1.864,247 „
Összesen tehát szaporítottak	21.622,337 „
Rendkívüliek fogynak hitelmaradványok kihagyása által	22.655,232 „
áttétel által rendes kiadások közé	5.641,535 „
áttétel a hitelműveletekhez, gőmöri záloglevél kölcsön előirányzatába	905,015 „
törlek által apadt	6,389,229 „
összesen:	35.591,011 „
illetőleg a hitelműveleti kiadásokból áthozott	46,000 „
levonása után	35.545,111 frttal.

Ezek a legfőbb vonásokban azon változások, melyek a bizottság javaslatai alapján összeállított költségvetés eredményei és a miniszterium által előterjesztett költségvetés között léteznek.

(Folyt. köv.)

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

(Folytatás.)

II.

A telekkönyvi hatóság teendőit végzi:

- 1.) A naszodi k. törvényszék, valamennyi az I. a.) alatt elősorolt Naszod vidéki községekre névze;
- 2.) a besztercei k. törvényszék az I. b.) alatt megnevezett Naszod vidéki — és az I. d.) alatt fel említett Beszterce vidéki községekre névze;
- 3.) a maros-vásárhelyi k. törvényszék az I. c.) alatt megnevezett Naszod vidéki községekre és az I. m.) alatt említett kolozs megyei Faragó községre névze;
- 4.) a sepsi sz.-györgyi k. törvényszék az I. e.) f.) g.) és h.) alatt névszerint elősorolt községekre névze;
- 5.) a medgyesi k. törvényszék az I. i.) alatt megnevezett Medgyes városára névze;
- 6.) a gyula-fejérvári k. törvényszék az I. k.) alatt megnevezett Szászváros városára névze;
- 7.) a hátszegi kir. törvényszék, az I. l.) alatt említett Hátszeg városára névze;
- 8.) Végre: a kolozsvári k. törvényszék az I. m.) alatt megnevezett kolozs megyei Légen és Berkenyes községekre névze.

III.

Az 1873. januarius 1-én kezdődő, s a fent említett törvénysekekkel teljesítendő ügyletek és

Kérdem tőle, hogy Debreczenbe akar-e utazni; de ő kitérőleg így válaszolt: „Higyen nekem, hogy ott, a hová én most megyek, a hazának bizonyára hasznos szolgálatokat teendek.” Azt hívének azon időben, hogy talán egy szabad csapatnak alakítását terveli, mert Perczel kétségkívül birt mindazon tulajdonokkal, melyekkel a magyar népre hatni lehet s mik egy pártvezér szerepére képesíthetnek; csak hogy a mint ez előttem nemsokára világossá lett — hiányzott nála a mélyebb hadtudományi képzettség. Hiszem, hogy voltak oly pillanatai, midőn az önszeretet uralkodott meleg hazafi indulatai fölött.

Pár órával később elhagytam Szolnokot s minthogy nekem Krzisch kapitány, ki egy utász századdal a hid lebontására volt kirendelve, jelentést tett, hogy a hid oly tartósan van építve, hogy rögtön lebontása nagy akadályokkal járna, megparancsolám neki, hogy a hidat egésse el, a mi meg is történt. Ha Perczel a hadtestnél maradt volna, akkor e rendszabály kivételéhez nem folyamodom, de a jelen helyzetben azt kikerülhetlennek tartám.

Török-Szt.-Miklósrá érve, a szükséges intézkedéseket mind megtételtek arra névze, hogy a más nap reggel elvonulandó hadosztályt eleség és lőkészlettel ellássam, ugyszintén arra névze is, hogy a Hertelendy ezredes vezénylete alatt hátrahagyott hadtestben*) a fegyelem fenntartassék; csak a harmadik napon siethettem e közben előrenyomult hadosztályom után, miután még egy futárt menesztettem Debreczenbe, ki jelentésemét vivé az elbeszélte eseményekről.

*) A hivatalos kimutatások szerint az egész Perczel-féle hadtest, melyet gyakran „Tiszai hadseregnek” is neveznek, összesen 15,310 emberből állott, 1470 loval és 34 ágyuval, három hadosztályal és egy tartalékosztályal, u. m. Hertelendy-hadosztály: Mihály dandár, Mándy dandár. Szekulié-hadosztály: Venturini dandár, Butler dandár. Tartalék: Kazinczy dandár, Perczel Miklós dandára.

hivatalos cselekvényekre vonatkozólag a következő felszólítások és rendelkezések bocsátatnak ki.

1.) Mindazon személyek, kik már a telekjegyzőkönyveknek hitelesítésekor léteztek, vagy legalább még az 1873 évi januárius elsője előtt szerzett tulajdon-, zálogbirtoklási-, vagy haszonbéri jognál fogva, akár a fekvőségek megjelölése, vagy a bejegyzett birtokviszonyok kinyomozása tekintetében, a telekjegyzőkönyvekben valamely igazítást, kiegészítést, lejegyzést, hozzájegyzést vagy átjegyzést igényelhetni vélnek, ezennel felszólítatnak, miszerint ebbeli igényeiket 1873 augusztus 31-ig bezárólag annál bizonyosabban jelentésük be, minthogy különben ezen igények oly harmadik személyek kárára, kik 1873 évi januárius 1-től fogva a telekjegyzőkönyvekben foglalt bejegyzések alapján, további nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműen szereznek, többé nem érvényesíthetők.

Ezen bejelentésnek minden, a telekjegyzőkönyvekben még be nem jegyzett birtokjogokra ki kell terjednie, nem tévén különbséget, valjon azok a már használaton kívül tett régi, vagy a jelenleg még vezetett bevallási, telek- vagy más könyvekben, lapokban és lajstromokban előfordulnak-e vagy sem, s akár nyújtott légyen valamely fél, bármi bíróságnál valamely általa szerzett fekvőség tekintetében birtok-átjegyzési kérvényt be, és akár van ezen kérvény elintézve, akár sem.

A bejelentésre kötelezetlen különösen tehát mindazon személyek, kiknek birtokjogai, a helyszínelési bizottságnál sem önmaguk által, sem pedig az ezen bizottságtól kirendelt képviselők által nem érvényesítettek, vagy kik állítólag erősök, vagy közös birtokjogukat, a bizottsányilag kitudott és a telekjegyzőkönyvekben bejegyzett tetteleg földbirtokok ellen, a helyszínelési szabályok által kijelölt módon igazolni képesek nem voltak, állítólagos igényök akár van a telekjegyzőkönyvekben, vagy az általános tárgyalási jegyzőkönyvekben feljegyezve, akár sem.

(Vége köv.)

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, dec. 14-én.

Figyelmeztetés. T. polgártársainkkal sietünk tudatni, hogy lapunk november 1-e óta legutányosabb árban vesz fel bármily alakban hirdetések; s ha kívántatik, a fogalmazásról is gondoskodik

a „**Kolozsvári Közlöny**“ kiadó-hivatala.

Királyné ő Felsége a kolozsvári árvaház részére — saját magán-pénztárából — 500 frtot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Őcs. és ap. kir. Felsége a pesti nőképző egyesület által 1873. évi jan. 12-én, tápin-tézettel összekötött iskolájának javára rendezendő tombolajátékhoz saját magán-pénztárából 150 forintot méltóztatott legkegyelmesebben adományozni.

Törvényhatóságok egyesítése. A „P. N.“ úgy van értesülve, hogy a belügyminiszter a törvényhatósági költségek fedezése s beszedése módjának törvény által való szabályozását gátló azon akadályt, melyen az ország törvényhatóságai közti létező kiterjedési nagy különbségnél fogva, a kisebb törvényhatóságokra esedékes házi adó súlyos voltában oly praegnans kifejezésre talál, — több kisebb törvényhatóságnak lehető egyesítése által kívánván elhárítani, a miniszteriumban e részben tárgyalások kezdeményezését rendezte el, mely alkalommal egyszersmind a jól rendezett közigazgatásnak újában álló olyatén territorialis nehézségek és más egybenmü sérelmek, melyek egyes községeknek áthelyezése által orvosolhatók, s mely irányban több törvényhatóság és községeknek előterjesztései már is rendelkezésre állnak, szintén tanulmányozás tárgyát képezendik.

Megnyitási ünnepély. Holnap d. e. 11 órakor történik az árvaház megnyitása. Nemes szívű hölgyeink áldozatkészségének köszönhetjük leginkább ez intézetet, melynek célja nyomorban sanyolú árvák sorsának enyhítése.

A kolozsvári egyetem jog és államtudományi kar hallgatói közül, a szegénység tekintetbe vétele mellett 29-en egész tandíj, és 25 fél tandíj elengedésben részesültek. Ellenben 16-an visszaautasítottak folyamodványaikkal. Azon folyamodások felett, melyek szegénységi bizonyítvány nélkül ellátva nem voltak, nem hozatott most határozat, hanem csak felszólították az illető folyamodók, hogy 8 nap alatt utólagosan küldjék be szegénységi bizonyítványaikat.

A kolozsvári m. kir. egyetemen, a math. és természettudományi karban, az állattani, ásványtani és természettani tanszékek mellé felállítandó tanársági állomásokra, a kihirdetett pályázat f. hó 31-ig hosszabbított meg. Mindegyik állomás 600 frt. évi fizetéssel és 100 frt lakpénzzel jár. A kellően felszerelt okmányok említett kar dékáni hivatalához küldendők be.

Tűzoltóink részére megérkeztek a felszerelvények s tegnap d. u. osztattak ki.

Egyetemi polgáraink tegnapi negyedik közgyűlésén nagyságos Berde Aron rector is megjelent, haladással buzdította az egyetemi polgárokat különösen az alapszabályok mihamarábbi megvitatására, Eltávzásakor lelkesen megjeleneztetett.

A Redout termében ma tartandó hangversenyre újból felhívjuk a t. közönség figyelmét: jótékony célra adja azt Lambert József fiatal zongoraművész, s így méltán kétszeres pártolást érdemel.

A gázvilágítás setésége miatt általános a panasz, későn gyűjtják, vagy a holdvilág fejében egészen abba hagyják; midőn világítanak is, a lámpák harmadlánggal égnek, terjesztvén a nagy sötétséget; azután legtöbbször este 5—7-ig van egyiptomi sötétség, holott ekkor legnagyobb a székforgalom, úgy hogy esodálni lehet, miszerint naponta nem történnek szerencsétlenségek. E panaszok megszüntetésére legjobb lenne, ha a városi hatóság a gázvilágítást illető szerződést lapok útján közzé tette; így több szem őrködnék a kötelességek mikénti teljesítése fölött. Elvárjuk az orvoslatot.

Bessenyei-ünnepély. A magyar tudományos akadémia elhatározta a magyar nemzeti irodalom ujjászületésének, mely 1772-ben Bessenyei György és némely testőrtársai irodalmi működésével kezdődik, százados évfordulóját, a jelen év folytán, akadémiai ünnepélyes közléssel emlékeztetbe hozni, s annak idejét saját dísztermében f. h. 15-ik napjára d. e. 11 órára tűzte ki. Ez ünnepélyre az akadémia minden rendű tagjai és az összes művelt közönség meghívotnak. Bemenet koszos érkezőknek az akadémia-utca felől; gyalog jöveőknek a főlépcsőn. Belépő-jegyek nem adatnak.

Hálanyilatkozat! Erdélyben a legregibb iskola barátainak, a nem fényes ígéretekkel, hanem fényesebb adománnyal — alólrít közönségünket megörvendoztette — Nagyméltóságú Főpásztor Fogarassi Mihály ur őccájának, az illető szegény szülőik, és tanoncok nevében, főhajtva mondunk hálás köszönetet, azon 500 o. é. forintokért, melyeket iskolánknak felépítésére jobb kezevel nyújtani úgy méltóztatott, hogy azt a „bal“ nem tudhatta. Isten fizesse!! Háromszék, Sáfárván, 1872. Decz. hó 10-én. A Sáfárvai közönség nevében: Ávéd István s. k. plébános.

Dél-Magyarország monographiája. Pesty Frigyes tudós hazánkfa erősen dolgozik Temes és Krassó megyék monographiáihoz vasszorgalommal gyűjtött adatainak összeállításán. Remélni lehet, hogy mindkét megyének története rövid idő múlva sajtó alá fog adni. S ezzel Dél-Magyarországon önálló monographiája lesz Arad, Temes, Torontál és Krassó vármegyéknek, nemkülönben Temesvár, Szeged, Pancsova, Fehérvár és Versecz nevezetesebb délvidéki városainknak. A Történelmi Adattár szerkesztői megírták és közölték munkájuk eddigi két kötetében kimerítően és terjedelmesen Ó- és Új-Arad, Török-Becsze, Nagy-Becszerék városok monographiáit is. Óhajtható volna, ha e nagybecsű helytörténetek az illető városok által külön is lenyomatattatnának és kiadatnának!

Világkiállítási hírek. Franciaország oly nagy mérvben fog részt venni a kiállításban, hogy az állam által világkiállítási célokra rendelkezésre állított összeg esekélynek bizonyult be. Ez okból a francia kormány a képviselőlet elé egy 300,000 frknyi póthitel adásáról szóló törvényjavaslatot terjesztett. A francia kiállítási bizottság a bejelentettek nagy száma miatt egy némelyiket visszautasított; s egyáltalán a jelentkezőket vizsga alá vetik, minek aztán az a nevezetes eredménye, hogy a francia osztály a legkiválóbb iparok és művészek munkái által fog tündökölni, szóval abban a francia termelés életje lesz képviselve. A gépesarnokokban fogja Franciaország a legkiválóbb helyet elfoglalni. — Az amerikai kiállítási biztos von Buren tábornok szintén mindent elkövet, hogy É.-Amerika kellőképen képviselve legyen; az amerikai kiállítók száma nov. 15. 160, s az általuk bejelentett kiállítási tárgyak mennyisége oly nagy, hogy a számukra rendelt tér nem lesz elég. A bejelentett iparcikkék közt van egy Európában eddig még nem ismert varrótűgép, továbbá egy cipőkészítőgép, mely egy párt 25 centért készít.

A komlótermelés Európában. Mily fontos anyag a komló a nemzetközi kereskedelemben, legjobbnak kitetszik az ez ideit üzlet lefolyásáról. A legalantibb számítás szerint Európa az idén 1,200,000 mázsa komlót termelt, ez összegnek legalább $\frac{1}{10}$ -de átment a fogyasztók kezébe, a nélkül, hogy a szükséglet ez által teljesen fedezve lett volna. Ha a komló mázsját átlag csak 60 frtba számítjuk, mégis 72 millió forint a nyereség. E mellett a sörgyártás főleg Észak-Amerikában és Észak-Németországban óriási mérvben növekszik.

Bécs város a Beethoven-emlék felállítására 5000 frtot szavazott meg.

Az „Jogt. Közl.“ megülőközzel veszi észre, hogy az új miniszterelnök programjában nem tett említést a kilátásba vett jogi reformokról.

A bécsi műcsarnok új kiállítása f. hó 12-én nyílt meg, s mintegy 200 érdekes művet tartalmaz.

Egyetemes irmódort talált fel Graffay Kálmán Temesvárt, s Pestre ment, hogy azt az akademiának és a tanáregyletnek bemutassa. Hirszerint e találmány figyelemre méltó.

Rózsai Antal a szabadelvű dekapárt „Szabad Sajtó“ című lap tulajdonjogát megszerezvén, új évtől kezdve Hatala Péter rektor magnificus szerkesztése mellett maga adja ki, és a lap tényleges vezetését is át veszi. E szerént a napisajtó egyik tartalmodus lapja megújulva folytatja pályáját.

Janet Louis francia festő, Horace Vernet tanítványa közelebből Párizsban meghalt.

A pesti n. színházban közelebből színre kerül b. Jósika Kálmán „Salome“ című drámája mely Ebergény Julia esetét tárgyalja.

Ocsváry Ede, „Miért nem szapor a a magyar nemzet, s mi által lehetne e bajon segíteni?“ című munkájára hirdet előfizetési felhívást 2 forintjával, a nép számára egyszerűbb kiadásban 1 forintjával. Az előfizetési pénzek „Ocsváry Ede orvos urhoz“ Nagy Mihályba (Zemplénmegye) küldendők, vagy Werfer Károly könyvkiadó hivatalába Kassára.

A földrészek nevei. a régi tudós, Hyde szerint Európa, Ázsia és Afrika nevei a phoenikai nyelvből származnak. A phoeniciaiak a földet két részre osztották. Az általuk lakott részt A sinak (földrészek) neveztek; a másik részéhez Európát és Afrikát számíták s azt hitték hogy ezzel összefüggők. Európa nyugoti felét Maerobnak (Erob törvesszótól, mely annyit tesz mint elsőyudni) neveztek és ebből származik „Európa“ elnevezés „Afrika“ neve Barca vagy Varcától származik, mely éjszak-Afrikának egyik része volt. Az „Amerika“ elnevezés tudvalevőleg Amerigo Vespucci nevével ered. „Australia“ latin értelme. déli ország; ezért neveztek el mások jellemzőbben Polynesiának vagy is sok szigetű országnak.

Kedves kilátás. A bécsi, kivált a lipótvárosi hotelekben, a világkiállítás előzől máris a borok 50, az ételek 30%-al drágultak, s természetesen ugyanannyival roszsabbakká is lettek.

Óláfaluban hamis 5 frtokat készítő két egyént fogtak el. Megmotóztatásukkor 112 darab volt náluk. Ádatattak az udvarhelyi törvényszéknek.

Wilbrandt drámáját „A hammersteini gróf“-ot Várady Weber Antal a pesti nemzeti színház számára fordítja.

Egy falu leégve. St. Georgen helység Eisenstadt mellett f. hó 6-án egészen elhamvadt. Ismeretlen tettesek gyújtották fel.

Egy költőné életéből. Midőn Somerville Mária, a közelebből elhunyt költőné, először találkozott Laplace-al, az a társalgás folyamában azt mondá neki: „Csak három nő volt, ki engem megértett, Ön, Herschel Károlin és bizonyos Greig asszony, kiről azonban mindeddig nem hallottam semmit.“ — „Ez a Greig asszony én vagyok“ jegyzé meg szerényen a költőné. — „No úgy csak ketten értettek meg engem.“

Kivándorlók. La Platából írják, hogy a buenos-ayresi kikötőbe, nem ritkán naponta ezer európai kivándorló is érkezik, és jövő évre bizony számíthatnak 100,000 bevándorlóra. Ezek legnagyobb része olasz, vagy pedig a mártelepedettek rokonai és barátjai.

Szláv gyorsírást. A dalmát tartomány-gyűlés beszédei nem fognak köztudomásra juthatni, mivel hiányoznak a szükséges gyorsírók. A Zárából hozott horvát stenograph Matkovic nem érti jól a dalmát-szláv nyelvet, s így jegyzetei használhatlanok. A velencei olasz gyorsíró nem tudja képességét értékesíteni, mert az olasz képviselők strikeolnak, s vagy nem mennek el a gyűlésekre, vagy ha ott is vannak, hallgatnak.

Vihar. F. hó 7-én Nápolyban és környékén borzasztó vihar dühöngött, mely roppant károkat tett. — Az Éjszak-Olaszországból jövő hírek szomorúan hangzanak. A Po, Arno és Farnaro ismét elhagyták medreiket az árviz veszélye napról-napra fenyegetőbb alakot ölt.

A bécsi „An der Wien“ színház ismert színésze Rott M. K. a napokban ünnepelte meg színészi működésének ötven éves jubileumát. A király ez alkalommal a koronás arany érdemkeresztel díszítte fel.

Amerikaiasan. New-Yorkban az Erie vaspálya felszólítására egy Gould nevű egyén fogatott el, ki mint a vizsgálatból kitűnt tíz millió dollárnyi esalást követett el.

Az orosz czár rendeletére Balagovánál hadikikötőt építenek, innen aztán csatornákat ásnaq Sebastopolig. A munkálatok jövő évi április havában kezdődnek meg, a költséget 12 millió rubelre számítják.

Baden-Badenben egy nemzetközi Klub alakult, mely a fürdő érdekessé tételét, és társadalmi élete élénkítését tűzte ki célul. A Klub 64 tagot számlál, s részvételtársaságként szervekedett 372,000 márká alapítókével.

Lerontandó német erősségek: Erfurt, Graudenz, Kolberg, Kosel, Minden, Neisse, Rastatt, Stettin és Wittenberg. Az erősségek sorából kitöröltettek: Bitsch, Dresda, Lichtenberg, Lützelstein, Marsal, Pfalzburg és Schlettstadt. Alakításra kiszemeltek: Breisach, Diedenhofen, Glogau, Köln, Königsberg, Mainz, Metz, Posen, Strassburg, Fhorn és Wesel.

Amerikai irány. Egy baltimorei német democrat-lap így ír az elnökválasztás utáni napon: „A lóragály okozta, hogy a vártnál sokkal kevesebb democrata szavazata adatott be.“

Az izlések különféleségét bizonyítja az is, hogy az „Ezüst pohár“ című operette Bécsben már az első estén megbukott, Párizsban a „Bouffes parisiens“-ben pedig már eddig egymásután 192-szer adatott elő, és még folyvást nagy letszésnek örvend.

Párizsból írják folyó hó 5-kéről „Mit után 24 órai szép, tiszta időnk volt, tegnap ismét esni kezdett és a Szajna újra árad.“

A chinaiak vakhitéről mesés dolgokat beszélnek; a menyeyei birodalom fiából 100 közül 99 a többiek közt tökéletesen meg van győződve arról, hogy az „idegen“-ek gyermekeket lopnak, s ezeket megfőzik, beleikből pedig varázslatokat készítenek.

Nemzeti színház.

Pénteken, dec. 13-án „**A Dajka**“ és „**Tiz leány és egy férj sem**“ operették. Az elsőben Dékány Róza (Dorotya) elég ügyesen mozgott, de öltözéke, mint dajkák egyszerűbb lehetett volna. Szilágyi (Gargailon) jól játszott, jól énekelt. Marczelli (Mitouffard) úgy látszik elfeledte volt a szerepet, s e miatt éneke sem igen ment, úgy a mint kellett volna. — „**Tiz leány és egy férj sem**“-ben Szilágyi (Kakasfi) alakítása, éneke a közönséget teljesen kielégítette. Zajongó jó Agamemnon Párizs volt; dicséretesen állta meg helyét. Medgyaszai Ilka (Sizidi), Szilágyiné (Limonia), Dékány Róza (Machsinka), Némety Giza (Britta), szépen énekeltek, s Dezsőné (Tibiska) szavatala is kielégítő volt. Közönség — alkalmasint a kellemetlen idő miatt — középszámmal.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Deczeuber 13-ról. 5% metaliques 66.10
5% nemzeti kölcsön 70.20. 1860-ki államkölcsön 101.50 Bankrészevények 968. Hitelrészvények 336.— London 109.— Ezüst 107.85 Cs. kir. arany — 20 frankos arany 872.

Földterhentesítési kötvények: Magyar 79.— Temesi 78.— Erdélyi 77.25. Horv. Szlavon 83.50.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Nyiltér.

Fogorvosi jelentés.

Van szerencsem Önnek teljes tisztelettel jelenteni, hogy a számos látogatás folytán, a melyben többszöri itlétem alkalmával részesültem, elhartzám végleg Kolozsvárt megtelepedni.

Huzamosb tartózkodásom Bécsben, a művészet és tudomány érdekében tett utazásaim a bel- és külföldön képessé tesznek megfelelni minden kívánalomnak, a melyet a t. cz. segélykeresők tölem igényelnek.

Műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai módszer szerint, arany- és vulkanitban, kapocs nélkül, czélszerűen, természetihven és fájdalom nélkül teendek be, a nélkül, hogy a gyökereket eltávolítánám: és mindenféle fogműtétet u. m. foghuzást, plombirozást, aranyalványt vagy más tömőanyagot, fogtisztítást és reszelést stb. kímélettel eszközölök s fogfájást gyorsan és örökre gyógyítok. Idegenek 1 fogat egy óra alatt, egész fogsort egy nap alatt kapnak.

A legújabb műszerekkel és műszerekkel legjobban ellátott műtermem van a Tivoliban a főtéren a Schütz-féle házban.

Rendelési idő délelőtt 9-től 12-ig, délután 2-től 5 óráig.

Kivánságra minden fogműtétet a t. cz. fogbajban szenvedők lakásán teljesítek. Tanácskozás mindenkivel ingyen,

Tisztelettel: **Perl**, fogorvos.

Nyiltér.

Fog- és szájróvos **Máthé Domokos**

„Rubin“ fogtisztító-szere

a legjobb szer a fogak napontai tisztítására, a foghúzóerősítésére és az oly ártalmas fogkő (boikő) képződés megszüntetésére.

Ezen készítmény felől több nevezetes bécs orvos elismerését nyilváníttotta.

Egy diszes ércdoboznak ára 1 frt.

Egyedüli főraktár **Csapó Sándor** urnál Kolozsvárt.

